

Kırgızistan Başkanlık Seçimlerini Beklerken

Kırgızistan'da ekim ayında gerçekleştirilecek başkanlık seçimleri için adaylar hazırlanmaya başladı. Başkanlık seçimlerinin Kırgızistan'da, hatta Orta Asya'da daha önce görülmemiş bir rekabet ortamında gerçekleşmesi bekleniyor. Kırgızistan Devlet Başkanı Almazbek Atambayev, anayasaya "ikinci dönem yasağı" getirdi ve bundan dolayı kendisi de adaylar arasında yer almıyor. Böylesi bir durum Orta Asya cumhuriyetlerinde daha önce yaşanmamıştı. Bundan dolayı neredeyse ilk defa Orta Asya ülkelerindeki bir seçimin sonu cu önceden tahmin edilemiyor.^[1]

Seçimler için adaylık başvuruları henüz bitmemesine rağmen, bugüne kadar 35 adayın başvuru yaptığı duyuruldu. Başkan Atambayev'in partisi olan Kırgızistan'ın Sosyal Demokrat Partisi (SDPK), resmî olarak mevcut Başbakan Sooronbay Ceenbekov'u aday gösterdi. Atambayev de birçok konuşmasında Ceenbekov'u beğendiğini ve onun iyi bir cumhurbaşkanı olabileceğini belirtti. Atambayev'in Ceenbekov'a açık desteğine rağmen aynı parti üyesi Çinibay Tursunbekov da bağımsız olarak başkanlık yarışında aday olduğunu açıkladı.

Kırgız Parlamentosu'nda ikinci en fazla koltuğa sahip olan Ata Yurt Partisi ise iki ismi resmî olarak aday gösterdi. Ata Yurt Partisi'nin Kamçibek Taşiyev ve Ahmatbek Keldibekov'u aynı anda aday göstermesi, parti içinde itirazlara sebep oldu. Bu durumun oyları bölceğini savunanlar, aday sayısının teke düşürülmesi için çalışmalar yürütüyor.

Muhafif Ata Meken Partisi Genel Başkanı Ömürbek Tekebeyev ve eski parlamenter Sadur Japarov ise adaylık başvuruları sonrası kendilerine yöneltilen çeşitli suç iddiaları nedeniyle gözaltına alındı. Aşırıcılık yanlısı olmakla suçlanan muhalif isimlerin durumları belirsizliğini koruyor.

Bölgenin siyasi tarihindeki en farklı demokratik seçim olacağı konuşulan Kırgızistan başkanlık seçiminde, "kesin kazanacak" denilen bir isim bulunmuyor. Ülkede şimdiye kadar görülmemiş bir demokratik ortam oluşmuş olsa da bunun sınırının ne olacağı merak ediliyor. Özellikle Kırgızistan Yüksek Mahkemesi'nin 1990'lı yılların sonu ve 2000'lerin başında olduğu gibi seçimlere müdahale etmesi gibi bir durum, ülkede birçok şeyi değiştirebilir.

Her şeye rağmen ülkedeki bazı kesimlerde var olan seçimlerle ilgili endişeler, Atambayev'in son dönemde sıklıkla dile getirdiği bazı söylemlerle hafiflemiş görünüyor. Örneğin 24 Temmuz tarihinde Atambayev'in düzenlediği basın toplantısında, "Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin sonuçları ne olursa olsun tanınmalıdır. Önemli olan, oyların dürüst bir şekilde toplanmasının garanti edilmesidir" açıklaması dikkat çekicidir. Aynı toplantıda Atambayev, görevini barışçıl bir şekilde devredeceğini de ifade etmiştir.

Ancak her ne kadar ekim ayında gerçekleştirilecek seçimler öncesinde ülkede daha önce görülmemiş bir ortam oluşmuş olsa da Almazbek Atambayev'in ve Rusya'nın desteğini alacak adayların seçimlerde ön plana çıkacağı tahmin ediliyor. Kırgızistan'da kuzey ve güney seçmenlerinin farklılığı ve Özbek azınlığın tercihinin de seçimlere etki edeceği öngörülüyor.

Son yıllarda başta FETÖ (Fetullahçı Terör Örgütü) olmak üzere Türkiye'nin politikalarına zıt bir yönelim sergileyen Atambayev'in ayrılacak olması, Türkiye için de önemli bir gelişme olacak. Seçilecek başkanın politikalarında Türkiye'yi ön plana alması beklenmese de Atambayev ile yaşanan bazı sıkıntıların ortadan kalkabileceği değerlendiriliyor.

[1] "Kırgızistan'da Başkanlık Seçimlerinde Rekabet Zirvede", *Kırım Haber Ajansı*, 17 Haziran 2017.